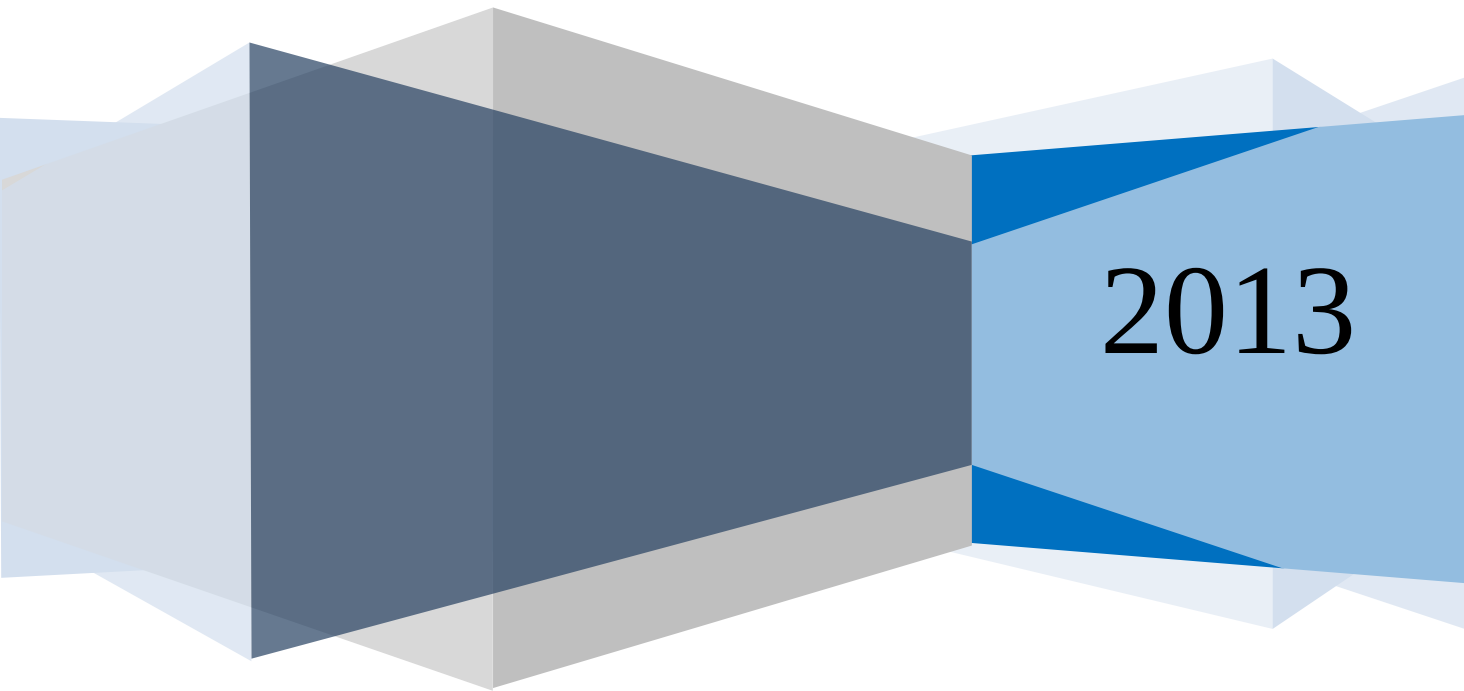

CENTRUM ANALIZ REGIONALNYCH
I LOKALNYCH

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2013

Województwo świętokrzyskie

Dr hab. prof. SGH Hanna Godlewska-Majkowska
Dr Agnieszka Komor
Dr Patrycjusz Zarębski
Mgr Magdalena Typa

2013

Wstęp

Niniejszy raport powstał w wyniku zastosowania wyników badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. SGH dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów, w celu możliwie jak najlepszego uchwycenia istotnych dla inwestora cech regionów, rozpatrywanych ogólnie oraz z punktu widzenia specyfiki działalności gospodarczej oraz wielkości inwestycji.

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI) oceniają walory lokalizacyjne regionów. W wersji uproszczonej są obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Są to wskaźniki PAI1 odnoszące się do całości gospodarki regionalnej/narodowej (PAI1_GN) oraz do wybranych sekcji: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Oprócz tego są opracowane wskaźniki wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych tylko na tym poziomie województw lub makroregionów. Umożliwiają znacznie szerszy zakres kontekstu ocen ich atrakcyjności inwestycyjnej. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki (PAI2_C, PAI2_G, PAI2_I, PAI2_M).

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie współpracującego z Instytutem Przedsiębiorstwa Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych: www.caril.edu.pl, a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Charakterystyka gospodarki regionalnej województwa świętokrzyskiego

Województwo świętokrzyskie położone jest w centralnej części kraju w pobliżu dużych aglomeracji miejskich: Krakowa, Warszawy oraz Łodzi. Charakterystycznym elementem województwa są Góry Świętokrzyskie stanowiące centrum Wyżyny Kieleckiej, co wpływa na rozwój turystyki.

Głównymi atutami województwa są:

- dwie państwowe uczelnie wyższe: Politechnika Świętokrzyska w Kielcach oraz Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, którego Wydział Nauk o Zdrowiu posiada najwyższą pierwszą kategorię przyznawaną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- dobre warunki dla rozwoju turystyki (Góry Świętokrzyskie),
- surowce naturalne – złoża surowców budowlanych (rejon Gór Świętokrzyskich), siarka (okolice Buska-Zdroju oraz Grzybów) oraz wody mineralne (Busko-Zdrój - Buskowianka), wody siarczkowe (Busko-Zdrój),
- korzystne uwarunkowania dla rozwoju produkcji rolno-spożywczej,
- Bogate źródła leczniczych wód mineralnych oraz rozwinięta baza leczniczo-sanatoryjna, ośrodków wypoczynkowych, hoteli i kwater prywatnych,
- obecność dość mocno rozwiniętych gałęzi przemysłu– hutniczy Celsa Huta Ostrowiec (Ostrowiec Świętokrzyski), metalowy (Skarżysko-Kamienna), maszynowy (Starachowice), materiałów budowlanych (Kielce), ceramiczny, odlewniczy (Stąporków, Końskie), energetyczny (Połaniec).

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa świętokrzyskiego

Wyszczególnienie	Województwo świętokrzyskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2010 r. (zł/osoba)	28134	37096	-
Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2012)	1273995	38533299	3,3%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2012 r. (osoby)	13991	484999	2,9%
Absolwenci szkół średnich w 2012 r. (osoby)	15978	421317	3,8%
Liczba pracujących w 2012 r. (osoby)	462764	13911203	3,3%
Struktura pracujących w 2012 r.	sektor rolniczy 32,4% sektor przemysłowy 23,7% sektor usługowy 43,9%	sektor rolniczy 17,1% sektor przemysłowy 27,4% sektor usługowy 55,5%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2011 r. (mln zł)	1035,7	73704,4	1,4%
Kapitał spółek w 2011 r. (mln zł)	2683	194160,6	1,4%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– SSE Starachowicka, podstrefa: gm. Końskie, gm. Morawica, gm. Piekoszków, gm. Sędziszów, gm. Stąporków, gm. Suchedniów, m. Kielce, m. Ostrowiec Świętokrzyski, m. Skarżysko-Kamienna, m. Starachowice			
– SSE Tarnobrzeska, podstrefa: gm. Połaniec, gm. Staszów, gm. Tuczępy			
Wyróżniające oceny PAI _2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2			
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	Kielce	
	Klasa B		
Gminy	Klasa A	Sitkówka-Nowiny (2), Ostrowiec Świętokrzyski (1), Skarżysko-Kamienna (1), Starachowice (1), Kielce (1), Sandomierz (1), Połaniec (3)	
	Klasa B	Miedziana Góra (2), Morawica (2), Strawczyn (2), Solec-Zdrój (2), Ożarów (3), Staszów (3)	

Źródło: opracowanie własne.

Województwo świętokrzyskie dostarczyło w 2010 r. 2,5% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 28134 zł, przy średniej dla Polski 37096 zł. Wynik ten plasuje województwo na 12 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2010 wyniosła 159,8%, przy średniej dla Polski równej 168%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 43,9% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 32,4% i 23,7% pracujących (GUS, BDR 2013).

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 1273995 mieszkańców, co stanowiło 3,3% ludności Polski. W województwie świętokrzyskim struktura wieku w roku 2012 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 17,6% osób, produkcyjny: 63,2% i poprodukcyjny: 19,2% (Polska analogicznie: 18,3%, 63,9% i 17,8%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2013 r. 15,6%, dla porównania w Polsce - 13%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2013 wyniosło 3210,4 zł, czyli 85,1% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 15 uczelni wyższych, w których kształcą się 39tys. studentów, czyli 2,3% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 3,1% uczniów województwa, natomiast do techników 3,9%.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: przemysł elektromaszynowy, motoryzacyjny, metalurgiczny, elektroniczny, mechaniki precyzyjnej, rolno-spożywczy, materiałów budowlanych, budownictwo, wydobywczy surowców mineralnych

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 2 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

- SSE Starachowicka, podstrefa: gm. Końskie, gm. Morawica, gm. Piekoszów, gm. Sędziszów, gm. Stąporków, gm. Suchedniów, m. Kielce, m. Ostrowiec Świętokrzyski, m. Skarżysko-Kamienna, m. Starachowice,
- SSE Tarnobrzaska, podstrefa: gm. Połaniec, gm. Staszów, gm. Tuczępy.

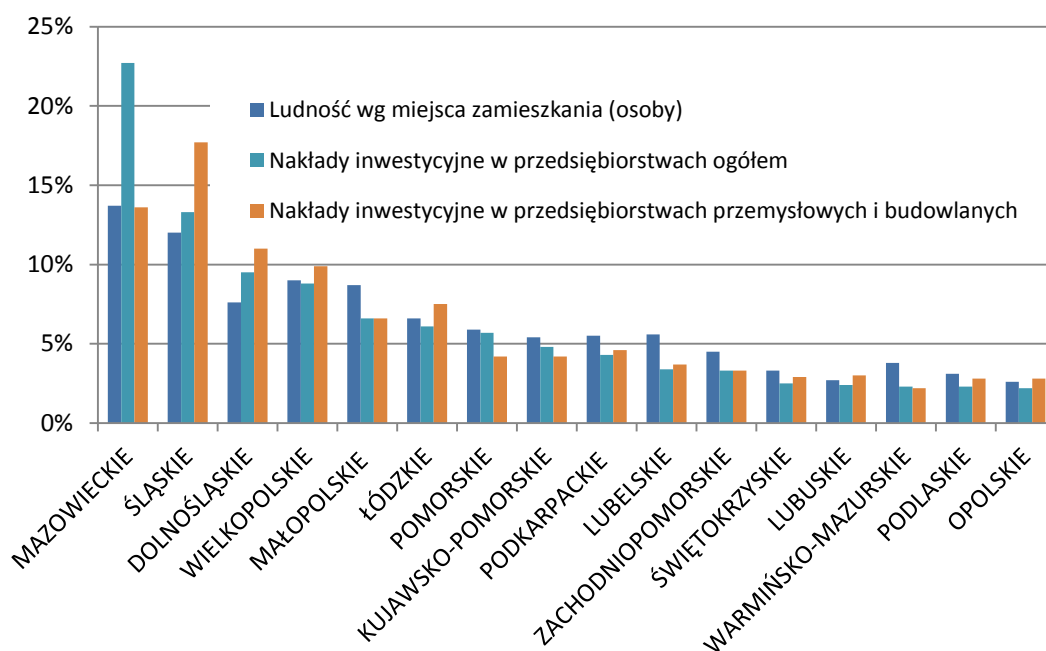
2. Pozycja województwa na mapie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i Unii Europejskiej

Województwo świętokrzyskie charakteryzuje się niską ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy F wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI 2_GN.¹ Również oceny atrakcyjności inwestycyjnej odnoszone do rozpatrywanych sekcji gospodarki nie wypadają korzystnie.

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Również w oparciu o tego typu miary województwo znalazło się w gronie niżej ocenianych regionów.

Potencjalna i rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna znalazła odzwierciedlenie w decyzjach inwestorów odnośnie przepływów kapitału. Ukazuje to rysunek 1.

Rysunek 1. Struktura regionalna nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013)

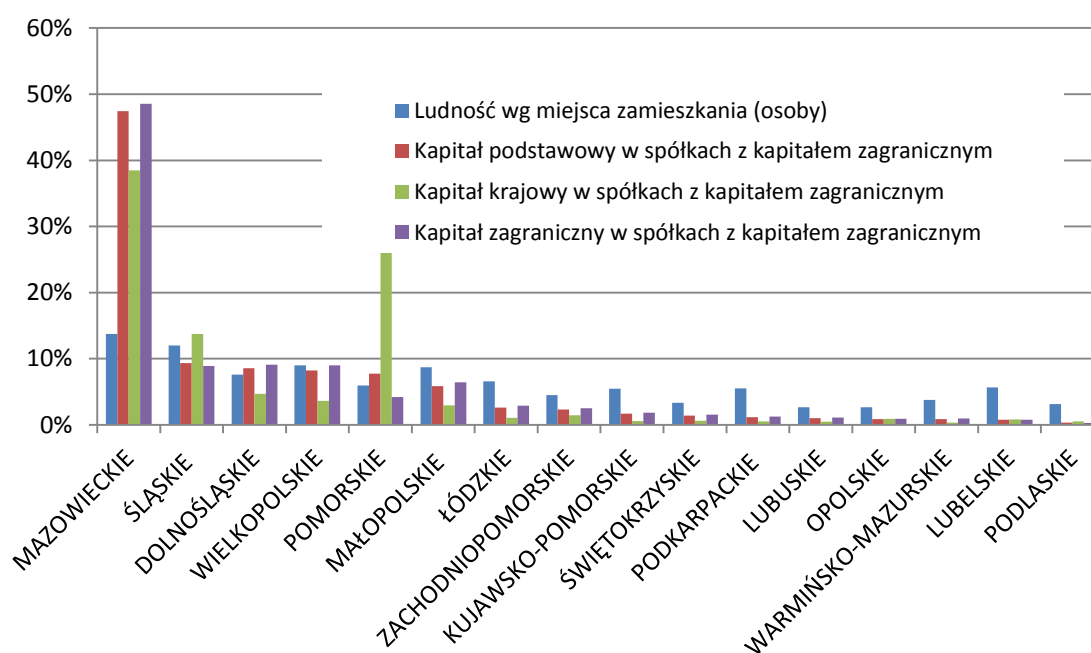
¹ Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej - <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/publikacje>

Region świętokrzyski w roku 2011 zajął dwunaste miejsce w Polsce pod względem nakładów inwestycyjnych dokonywanych w przedsiębiorstwach (2,5% jego wartości we wszystkich województwach). Jest to wynik niższy od oczekiwanego udziału, opartego na potencjale demograficznym regionu (udział województwa w zaludnieniu kraju jest równy 3,3%). Świętokrzyskie osiąga lepsze wyniki w przypadku nakładów ponoszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych i budowlanych (2,9%). W przypadku przedsiębiorstw usługowych mamy do czynienia z bardzo dużym niedoinwestowaniem. Wskazuje to na niedocenywanie przez inwestorów potencjału rynkowego tego regionu, szczególnie w odniesieniu do turystyki i działalności paraturystycznej.

Ten sam wniosek płynie z analizy wielkości kapitału nagromadzonego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego - por. rysunek 2.

Rysunek 2. Struktura regionalna kapitału w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego w 2011 roku na tle udziału w zaludnieniu (% wielkości krajowej)

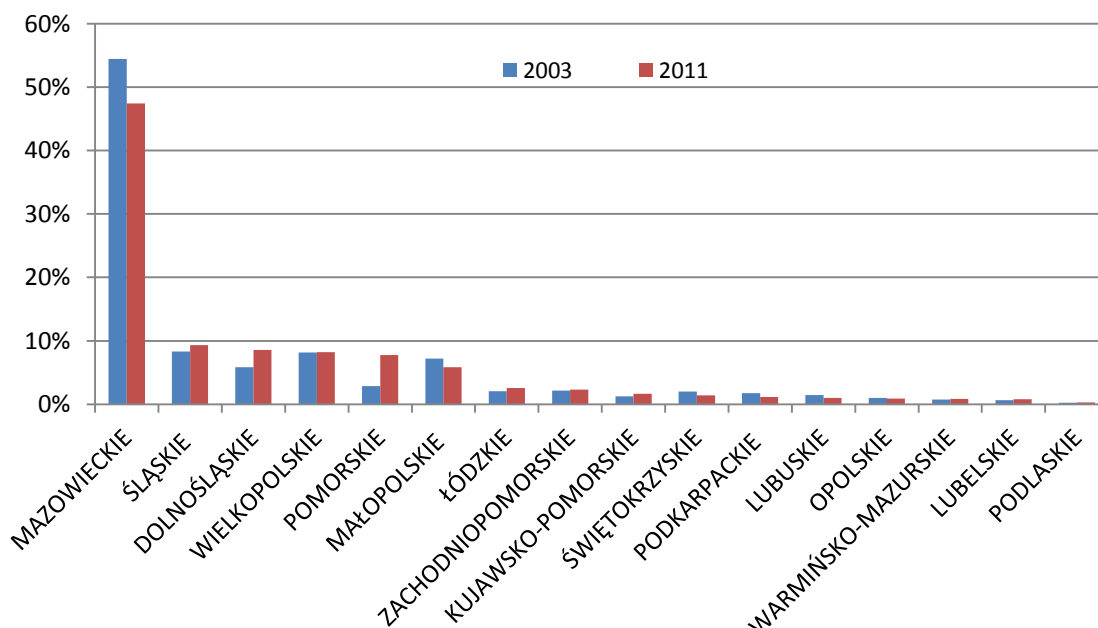

Uwaga: są to najbardziej aktualne dane.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych (data pobrania 13.11.2013).

O ile udział tego województwa w zaludnieniu kraju sięga 3,3%, o tyle wartość kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego we wszystkich analizowanych przekrojach to zaledwie 1,4% krajowego ich poziomu, krajowego - 0,6%, a zagranicznego – 1,5%. W latach 2003-2011 pozycja konkurencyjna na rynku bezpośrednich inwestycji zagranicznych uległa lekkiemu pogorszeniu, o czym świadczy spadek udziału województwa w krajowej wartości kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego z 1,99 do 1,38% - por. rys.3.

Rysunek 3. Pozycja konkurencyjna województw na rynku inwestycji z kapitałem zagranicznym wg wartości kapitału podstawowego spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2003 i 2011 (% wielkości krajowej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, data pobrania 13.11.2013.

W podobnej sytuacji znalazły się też inne regiony położone w Polsce wschodniej, uznawanej przez inwestorów zagranicznych za mało atrakcyjne. Szansą dla województwa świętokrzyskiego mogą być starannie przygotowane tereny inwestycyjne przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, które odznaczają się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną, szczególnie dla średnich przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych.

Region świętokrzyski jest rozpatrywany jako potencjalna lokalizacja na tle innych regionów europejskich. Biorąc pod uwagę czynnik innowacyjności, rynkowy oraz kapitału ludzkiego region ten można zaklasyfikować na 253 pozycji wśród 270 regionów szczebla NUTS2 w UE przyznać klasę F – por. Tabela 2 w Aneksie.

Województwo ma przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego, ocenionego na klasę A. Mimo niskiej pozycji rankingowej może konkurować z regionami niżej ocenionymi, takimi jak: słowackie: Stredné Slovensko, Východné Slovensko; portugalskie: Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores oraz Centro (PT); włoskie: Puglia, Basilicata, Calabria; greckie: Peloponnisos; rumuńskie: Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Nord-Est oraz Sud - Muntenia; węgierskie: Dél-Alföld; Észak-Alföld; bułgarskie: Severen tsentralen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen oraz Severozapaden.

3. Zróźnicowanie wewnętrzne atrakcyjności inwestycyjnej województw

Powiaty

Do najbardziej atrakcyjnych powiatów województwa świętokrzyskiego należy zaliczyć: Kielce, - patrz tab. 2.

Tabela 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Kielce	0,325	A	A	A	B	A
Powiat skarżyski	0,244	C	C	D	E	D
Powiat ostrowiecki	0,233	D	D	D	E	D
Powiat staszowski	0,230	D	D	D	E	D
Powiat starachowicki	0,219	D	D	E	E	D

Źródło: opracowanie własne.

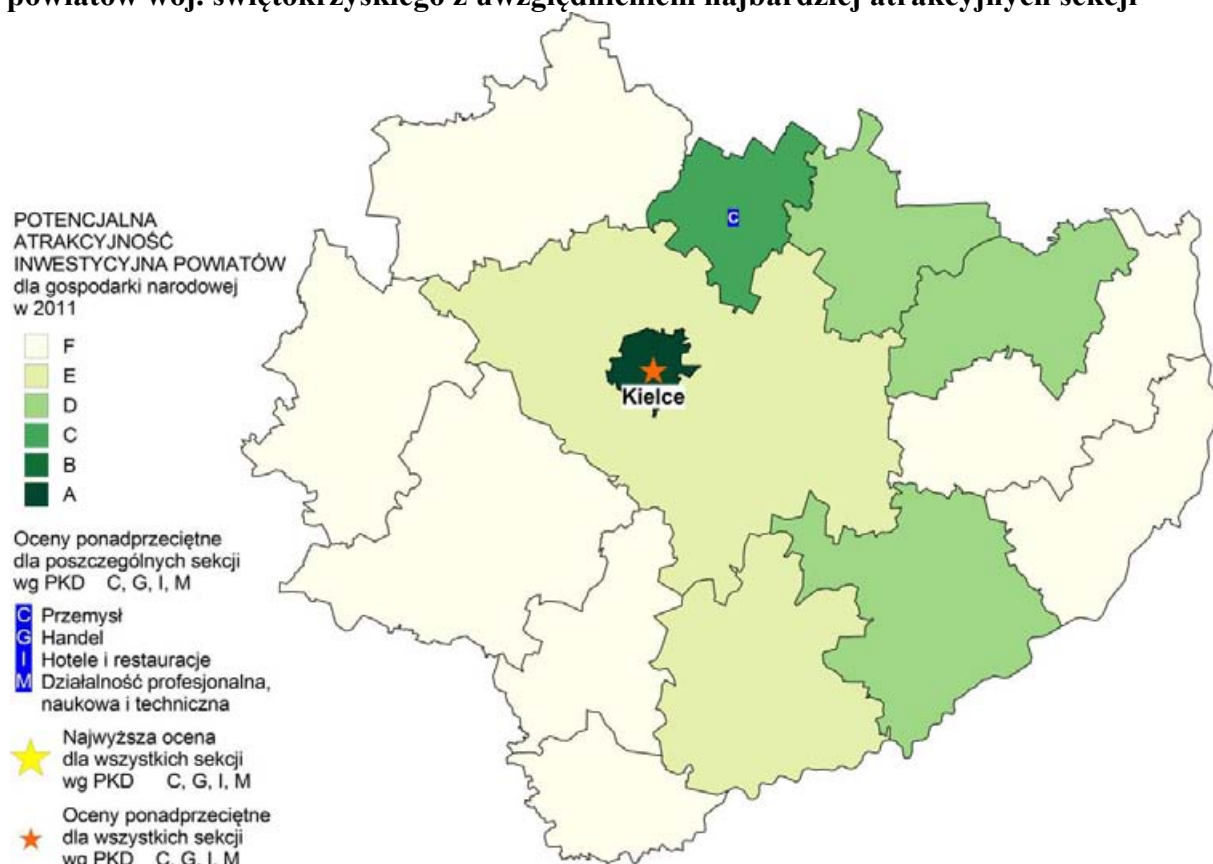
Na wyróżnienie zasługują powiaty grodzki Kielce, z uwagi na uzyskanie przez klasy A potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji gospodarki narodowej, przemysłu handlu i działalności profesjonalnej oraz klasy B dla turystyki.

W odniesieniu do poniższych sekcji należy wyróżnić dodatkowo następujące powiaty:

- skarżyski (klasa C) dla sekcji C,
- skarżyski, ostrowiecki, staszowski, kielecki, sandomierski (klasa D) dla sekcji G,
- kielecki (klasa D) dla sekcji I,
- skarżyski, ostrowiecki, staszowski starachowicki dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej powiatów województwa świętokrzyskiego zawiera rysunek 3.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. świętokrzyskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

Źródło: opracowanie własne.

Gminy

Podobnie jak w przypadku powiatów, również atrakcyjność gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Wśród najlepiej ocenionych znalazły się takie gminy jak: Sitkówka-Nowiny (2), Ostrowiec Świętokrzyski (1), Skarżysko-Kamienna (1), Starachowice (1), Kielce (1), Sandomierz (1), Połaniec (3). Znalazło to także odzwierciedlenie w ich wysokich ocenach (A lub B) dla wszystkich analizowanych sekcji - por. tabela 3.

Tabela 2 Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa świętokrzyskiego w dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Kielce (1)	0,252	A	A	A	A	A
Starachowice (1)	0,241	A	A	A	C	A
Ostrowiec Świętokrzyski (1)	0,238	A	A	A	C	A
Połaniec (3)	0,234	A	A	A	B	B
Sitkówka-Nowiny (2)	0,234	A	A	A	A	B
Skarżysko-Kamienna (1)	0,227	A	A	A	C	A
Sandomierz (1)	0,218	A	A	A	C	A
Strawczyn (2)	0,205	B	B	A	B	C
Morawica (2)	0,203	B	B	A	A	C
Miedziana Góra (2)	0,201	B	B	B	B	B

Staszów (3)	0,200	B	B	C	D	B
Solec-Zdrój (2)	0,200	B	B	C	B	D
Ożarów (3)	0,199	B	B	C	C	C

(1) – gmina miejska, (2) – gmina wiejska, (3) – gmina wiejsko-miejska

Źródło: opracowanie własne.

Atrakcyjne gminy to także gminy zaliczone do klasy B wg wskaźnika PAI1_GN, takie jak: Miedziana Góra (2), Morawica (2), Strawczyn (2), Solec-Zdrój (2), Ożarów (3), Staszów (3). Również i tę grupę gmin cechuje uniwersalność walorów lokalizacyjnych, dzięki czemu są atrakcyjne dla ogółu rozpatrywanych rodzajów działalności.

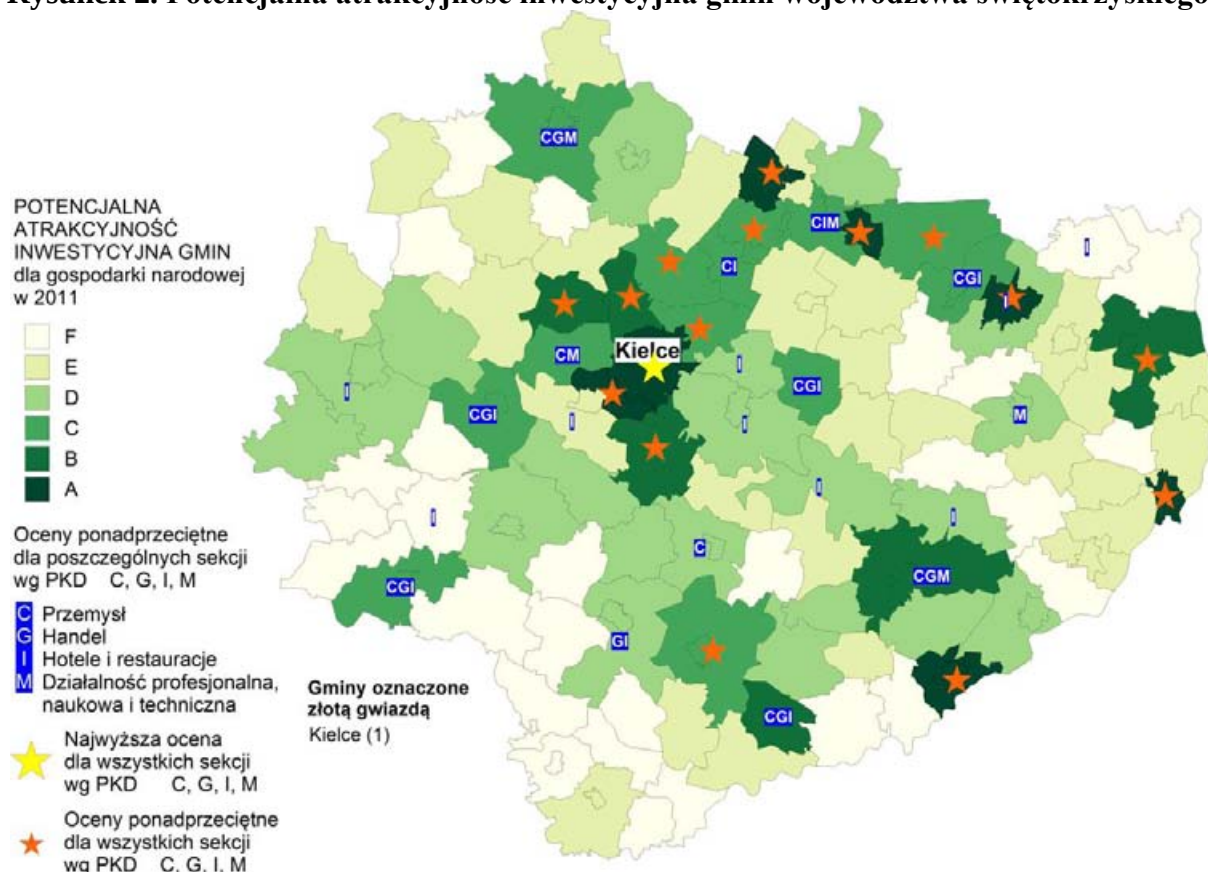
Cecha ta nie występuje natomiast we wszystkich gminach zaliczonych do klasy C. Warunek ten spełniły tylko gminy: Lubsza (2), Bierawa (2), Olesno (3), Niemodlin (3), Ozimek (3), Zawadzkie (3) – patrz tablica 3 w aneksie.

W odniesieniu do poszczególnych sekcji oprócz już wcześniej wymienionych należy wyróżnić następujące gminy klasy C:

- Bieliny (2), Masłów (2), Piekoszów (2), Końskie (3), Kunów (3), Łączna (2), Suchedniów (3), Brody (2), Wąchock (3), Busko-Zdrój (3), Małogoszcz (3), Sędziszów (3) - dla sekcji C,
- Bieliny (2), Masłów (2), Końskie (3), Kunów (3), Suchedniów (3), Brody (2), Busko-Zdrój (3), Solec-Zdrój (2), Małogoszcz (3), Sędziszów (3), Ożarów (3), Pińczów (3), Staszów (3) - dla sekcji G,
- Bieliny (2), Chęciny (3), Daleszyce (3), Górnio (2), Ostrowiec Świętokrzyski (1), Bałtów (2), Bodzechów (2), Skarżysko-Kamienna (1), Starachowice (1), Brody (2), Wąchock (3), Busko-Zdrój (3), Nagłowice (2), Sędziszów (3), Ożarów (3), Pińczów (3), Sandomierz (1), Bogoria (2), Włoszczowa (3) - dla sekcji I,
- Masłów (2), Morawica (2), Piekoszów (2), Strawczyn (2), Zagnańsk (2), Końskie (3), Brody (2), Wąchock (3), Opatów (3), Ożarów (3) - dla sekcji M.

Syntetyczną ocenę atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa świętokrzyskiego zawiera rysunek 4.

Rysunek 2. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne.

4. Wsparcie instytucjonalne inwestora i przedsiębiorcy w województwie

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw. Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. następujące podmioty:

- izby gospodarcze: Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Kielcach, Izba Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach, Regionalna Izba Gospodarcza w Starachowicach,
- stowarzyszenia (w tym centra biznesu): Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości, Świętokrzyskie Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach, Stowarzyszenie Integracja i Rozwój w Kielcach,
- inkubatory przedsiębiorczości: Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Kielcach, Inkubator Technologiczny przy Kieleckim Parku Technologicznym, Starachowicki Inkubator Przedsiębiorstw Sp. z o.o., Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej w Ostrowcu, Inkubator Przedsiębiorczości w Ostrowcu,

- Parki (technologiczne, naukowo-badawcze, przemysłowe): Kielecki Park Technologiczny, Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne w Chęcinach,
- ośrodki doradztwa (w tym: doradztwa personalnego, rolniczego): Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa „FAPA” w Kielcach, Centrum Obsługi Inwestora Urzędu Miasta w Kielcach,
- instytucje finansowe (fundusze poręczeniowe i gwarancyjne): Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy w Kielcach,
- inne: Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Kielcach, Świętokrzyska Agencja Rozwoju Regionu S. A. w Kielcach, Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach, Targi Kielce.

Koneckie Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości. Dzięki uruchomieniu biur zamiejscowych KSWP z firmy o zasięgu lokalnym przeistoczyło się w przedsiębiorstwo działające na terenie województwa świętokrzyskiego (Końskie, Kielce, Skarżysko Kamienna, Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Staszów), mazowieckiego (Szydłowiec, Warszawa, Radom), łódzkiego (Piotrków Trybunalski) oraz podkarpackiego (Przemyśl, Nisko). Oferta Stowarzyszenia skierowana jest do starterów, mikro, małych i średnich przedsiębiorstw osób bezrobotnych oraz pracujących i obejmuje usługi finansowe, szkoleniowe, informacyjne i doradcze. KSWP oferuje m.in. udzielanie pożyczek (zarówno osobom bezrobotnym otwierającym własną firmę, jak i przedsiębiorcom na rozwój działalności gospodarczej), organizowanie kursów i szkoleń, realizację usług doradczych (np. z zakresu zarządzania finansami, strategii i rozwoju firmy, księgowości i kadr), usług informacyjnych (w zakresie podejmowania, wykonywania oraz rezygnacji z prowadzenia działalności gospodarczej; możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych; informacje w zakresie usług szkoleniowych, doradczych i finansowych). W ramach KSWP działa Biuro Rachunkowe oferujące obsługę księgowo-kadrową przedsiębiorstw. Stowarzyszenie podejmuje także działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnej tj. wspieranie sportowców, realizacja projektów nastawionych na rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz projekty na rzecz osób niepełnosprawnych. (<http://kswp.org.pl/>, 07.11.2013.).

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Kielcach. AIP ułatwia młodym osobom start w biznesie poprzez innowacyjny sposób na prowadzenie firmy na zasadzie StartUp'u AIP, bez konieczności zakładania własnej działalności gospodarczej, co znacząco ogranicza koszty, biurokrację oraz ponoszone przez młodych przedsiębiorców ryzyko. Oferta Inkubatora obejmuje m.in. udostępnianie pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia firmy, prowadzenie pełnej księgowości pionu przez biuro rachunkowe AIP, dostęp do podstawowych urządzeń biurowych, dostęp do konta bankowego (firmowego) dla StartUp'ów AIP, dostęp do elektronicznego systemu faktur on-line, pomoc w promocji i reklamie za pośrednictwem patronów medialnych i wspierających mediów, możliwość promocji za pośrednictwem portalu internetowego AIP w Kielcach, opiekę prawną (w tym tworzenie umów i regulaminów), porady prawno-podatkowe doradców (biegłych rewidentów, księgowych), stałą opiekę i doradztwo trenera. Firmy w Inkubatorze mogą również skorzystać na preferencyjnych warunkach z pakietu dodatkowych korzyści w ramach usługi "Benefits 4 Business" obejmującej m.in. usługi pozycjonowania stron www, usługi hostingowe, kurierskie, marketingowe, windykacyjne. (<http://www.aipkielce.pl/>, 07.11.2013.).

Kielecki Park Technologiczny. Obszar Parku położony jest w SSE i podzielony jest na dwie strefy aktywności gospodarczej: Inkubator Technologiczny oraz Centrum Technologiczne. W ramach **Inkubatora Technologicznego** oferowane jest wsparcie dla nowych firm,

preferencyjne warunki wynajmu powierzchni oraz usługi biznesowe i rozwojowe dla start up-ów oraz mikroprzedsiębiorstw (m.in. dostęp do usług recepcyjno - biurowych oraz usług doradczych i szkoleniowych). Oferta Kieleckiego Parku Technologicznego została wzbogacona o „Wirtualny Inkubator”, który zapewnia możliwość rozwoju przedsiębiorstw poprzez dostęp do różnego rodzaju usług wykonywanych w sposób zdalny: przez Internet oraz lokalnie przez dołączenie do bazy lokatorów. Centrum Technologiczne to strefa przeznaczona dla nowych i już funkcjonujących przedsiębiorstw opierających rozwój o innowacyjne rozwiązania technologiczne w zakresie produkcji i usług. Oferta obejmuje wynajem powierzchni w hali produkcyjnej oraz w budynku laboratoryjno-biurowym. Zakres oferowanego wsparcia dla przyszłych i już działających firm obejmuje: usługi teleinformatyczne, bazę kontaktów, szkolenia, warsztaty, konferencje, ocenę potencjału rynkowego przedsięwzięcia, usługi teleinformatyczne, doradztwo w zakresie: własności patentowej i intelektualnej, komercjalizacji technologii, planowania strategicznego, zarządzania produktem innowacyjnym, wdrażania nowych usług i produktów, pozyskiwania zewnętrznego finansowania projektów, w zakresie przygotowania biznes planu. Na terenie Parku istnieje możliwość skorzystania z usług Centrum Konferencyjnego. (<http://www.technopark.kielce.pl/>, 07.11.2013.).

Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu. Ośrodek świadczy usługi szkoleniowe, doradcze, informacyjne i finansowe dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMSP), osób rozpoczynających działalność gospodarczą lub zainteresowanych podnoszeniem kwalifikacji, małych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, samorządów lokalnych oraz rolników i mieszkańców wsi. Oferta dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą obejmuje: pożyczki przeznaczone na uruchomienie małej firmy lub rozwój działalności gospodarczej (Fundusz Pożyczkowy Ośrodka Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu), bezpłatne usługi informacyjne oraz szkolenia (m.in. z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, możliwości uzyskania wsparcia finansowego ze środków publicznych), usługi doradcze (w zakresie: opracowywania analiz ekonomiczno-finansowych przedsięwzięć i studiów wykonalności projektów inwestycyjnych, sporządzania biznes planów, przygotowywania wniosków o dotacje ze środków publicznych i programów pomocowych, opracowywania strategii działania na rynku), uczestnictwo w projektach szkoleniowo – doradczych (wspierających rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej). Rolnikom i mieszkańcom Ośrodek oferuje udział w projektach informacyjno-edukacyjnych (dotyczących wykorzystania funduszy pomocowych dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich oraz dla rozwoju przedsiębiorczości na wsi, opartej na zasobach naturalnych i tradycjach kulturowych regionu) oraz szkolenia i doradztwo (wspierające rozwój umiejętności przedsiębiorczych i wzrost zaangażowania w życie publiczne oraz inicjatywy społeczne). (<http://opiwpr.org.pl/index.php/pl/>, 07.11.2013.).

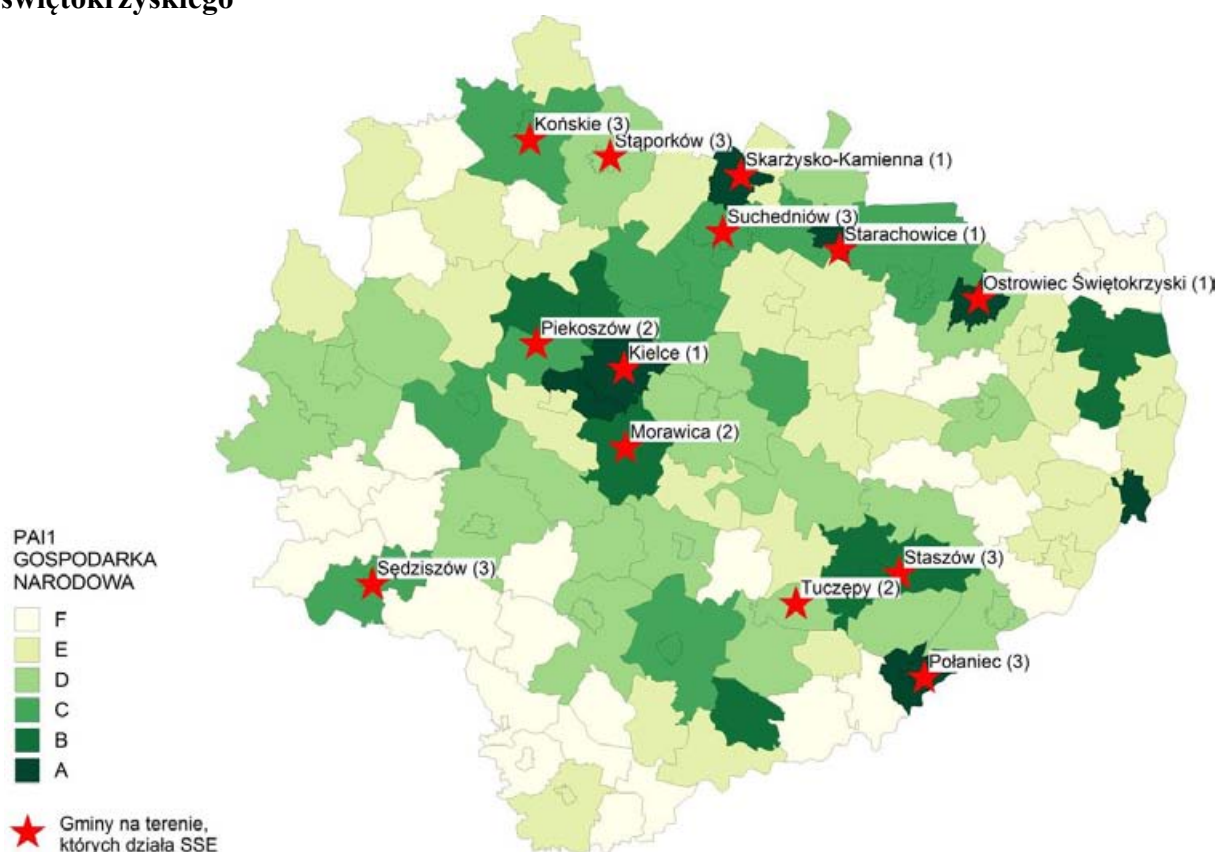
Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Kielcach. ŚCITT oferuje usługi informacyjne, doradcze, szkoleniowe i eksperckie. Dzięki uczestnictwu Centrum w krajowych i międzynarodowych sieciach współpracy, takich jak Krajowy System Usług, Krajowa Sieć Innowacji, sieć Regionalnych i Branżowych Punktów Kontaktowych Programów Badawczych UE czy Enterprise Europe Network znaczna część usług jest świadczona bezpłatnie. Oferta dla MŚP obejmuje konsultacyjno-doradcze w zakresie możliwości dofinansowania działalności ze środków unijnych oraz budżetowych, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, biznes planów i wniosków kredytowych, usługi związane z uzyskaniem dotacji (od momentu wypełnienia wniosku, aż do pełnej realizacji dotowanego projektu). Ponadto można skorzystać z usług doradczych o charakterze ogólnym,

w tym m.in.: opracowywanie analiz finansowych oraz prognoz finansowych dla przedsiębiorstw, usługi doradcze, eksperckie i szkoleniowe w ramach Systemów Zarządzania Jakością, Bezpieczeństwem (BHP), Środowiskowego, Bezpieczeństwem w Produkcji i Obrocie Żywnością (HACCP), doradztwo w zakresie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Oferta Centrum obejmuje także usługi doradcze o charakterze proinnowacyjnym: audyty technologiczne, ocenę potencjału/potrzeb technologicznych firmy, aktywne poszukiwanie partnerów (w tym zagranicznych), poszukiwanie partnerów do projektów badawczo-naukowych, asystowanie i pomoc w negocjacjach oraz podpisywaniu umów transferu technologii (w tym międzynarodowych transferów technologii). Przedsiębiorcy mogą skorzystać również z usług informacyjnych (m.in. w zakresie dostępnej oferty finansowania zewnętrznego działania gospodarczej, firm współpracujących ze ŚCITT, organizowanych konferencji i seminariów, dostępnej oferty współpracy nauki z biznesem w ramach, przekazywania informacji i sugestii inwestorom zagranicznym dotyczących współpracy z polskimi przedsiębiorcami) oraz usług szkoleniowych (np. dotyczących systemowego zarządzania w obszarach jakości, bezpieczeństwa, środowiska, produkcji bezpiecznej żywności, pozyskiwania środków na dofinansowanie przedsięwzięć gospodarczych i inwestycyjnych, odnawialnych źródeł energii). (www.it.kielce.pl/, 07.11.2013.).

Specjalne strefy ekonomiczne w województwie świętokrzyskim - efekty funkcjonowania

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Starachowicka i Tarnobrzeska. Do końca 2012 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 4 miast i 9 gmin - zob. rys. 5.

Rys. 6. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa świętokrzyskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2012 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 1,1 mld zł, co stanowi 1% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 3,9 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 2% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Tab. 4. Efekty funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na koniec 2012 r.

Nazwa SSE i podstrefy	Powiat, gmina	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w przychodach lub zatrudnieniu)	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2012 r. w mln zł	Liczba miejsc pracy na koniec 2012 r.
-----------------------	---------------	--	---	---------------------------------------

Starachowicka SSE/ Podstrefa Morawica	Powiat kielecki, gmina Morawica (2)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	14,30	51
Starachowicka SSE/ Podstrefa Kielce	Powiat kielecki, gmina Piekoszków (2)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	0,78	
Starachowicka SSE/ Podstrefa Końskie	Powiat konecki, gmina Końskie (3)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	221,48	319
Starachowicka SSE/ Podstrefa Stąporków	Powiat konecki, gmina Stąporków (3)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	150,14	123
Starachowicka SSE/ Podstrefa Ostrowiec Św.	Powiat ostrowiecki, gmina Ostrowiec Świętokrzyski (1)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, woda w postaci naturalnej; usługi związane z uzdatnianiem i dostarczaniem wody, usługi związane ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	2,76	20
Starachowicka SSE/ Podstrefa Skarżysko-Kamienna	Powiat skarżyski, gmina Skarżysko-Kamienna (1)	brak inwestorów		
Starachowicka SSE/ Podstrefa Suchedniów	Powiat skarżyski, gmina Suchedniów (3)	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych	25,10	167
Starachowicka SSE/ Podstrefa Starachowice	Powiat starachowicki, gmina Starachowice (1)	usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy,	616,63	2 163
Starachowicka SSE/ Podstrefa Kielce	Powiat m.Kielce, gmina Kielce (1)	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane	0,17	19
Tarnobrzaska SSE/ Podstrefa Staszów	Powiat buski, gmina Tuczępy (2)	brak inwestorów		
Starachowicka SSE/ Podstrefa Sędziszów	Powiat jędrzejowski, gmina Sędziszów (3)	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	76,84	191
Tarnobrzaska SSE/ Podstrefa Połaniec	Powiat staszowski, gmina Połaniec (3)	brak inwestorów		
Tarnobrzaska SSE/ Podstrefa Staszów	Powiat staszowski, gmina Staszów (3)	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, urządzenia elektryczne i nieelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego,	40,60	890

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Starachowic. Dominują tu firmy z branży motoryzacyjnej: Man Bus Sp. z o.o. Oddział w Starachowicach, Z.P.H. Prodhurt Bis, P.P.H.U. GOSET DUO s.c., Autobox Sp. z o.o., metalowej: Gerda 3 Sp. z o.o., ENVO Sp. z o.o., Gerda 2 Sp. z o.o., Per-Eko Sp. z o.o., Fabryka Śrub i Elementów Złącznych BEA-STAR Sp. z o.o., Loxley Sp. z o.o., Z.P.H.U. MIKRON BIS, PROMET S.A., Prefabryka Sp. z o.o., ZUPH AG-POL, Starpol II Sp. z o.o.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa świętokrzyskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- z branży metalowej, przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych i motoryzacyjnej, ukierunkowanych na rozwój klastra nowoczesnych

technologii poprzez przyciąganie inwestorów współpracujących z ośrodkami naukowymi, zainteresowanych transferem wiedzy innowacyjnej do przemysłu, w przypadku Starachowickiej SSE

- z branży przetwórstwa spożywczego, maszynowej, materiałów budowlanych i motoryzacyjnej, w przypadku Tarnobrzskiej SSE.

Gmina na 5

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej już po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz ocena kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin. Efektem badania jest ranking Gmina na 5!, który nagradza tym tytułem jednostki samorządu terytorialnego wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badania prowadzone są metodą tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A wg rankingu PAI 2010.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 90 gmin, z czego 2 z terenu województwa świętokrzyskiego (tab. 5).

Tabela 5. Gmina województwa świętokrzyskiego nagrodzona tytułem Gminy na 5!

Lokata w rankingu	Gmina	Ocena witryn internetowych	Ocena korespondencji w języku polskim	Ocena korespondencji w języku angielskim	Suma
1	Ostrowiec Świętokrzyski (1)	14,0	13,0	9,0	36,0
20	Kielce (1)	13,0	13,0	0,0	26,0

Źródło: Opracowanie własne.

Tytuł Gminy na 5! został przyznany gminie Kielce i Ostrowiec Świętokrzyski m.in. z uwagi zamieszczenie na stronie internetowej wszystkich niezbędnych informacji przy zakładania działalności gospodarczej oraz wyczerpującą odpowiedź na korespondencję w języku polskim.

5. Mocne i słabe strony województwa

Województwo świętokrzyskie jest regionem o silnie zarysowanej specyfice, mającej wpływ na jego mocne i słabe strony. Jeśli dokonamy ich podziału w zależności od głównych uwarunkowań i czynników lokalizacji inwestycji, ujętych w mikroklimatach tworzących oceny potencjalnej i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, to można je pogrupować w mocne strony (mikroklimaty o ocenach A, B lub C) oraz słabe strony (mikroklimaty o ocenach D, E lub F) - patrz tabela 6.

Tabela 6. Mocne i słabe strony województwa świętokrzyskiego

Mocne strony województwa wg mikroklimatów IP SGH	Słabe strony województwa wg mikroklimatów IP SGH
Gospodarka narodowa	
Rentowność majątku trwałego klasa C Rentowność przedsiębiorstw klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa E Mikroklimat innowacyjność klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa E Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E
Przemysł kapitałochłonny	
Mikroklimat administracja klasa C	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat innowacyjność klasa F Rentowność majątku trwałego klasa D Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa D
Przemysł pracochłonny	
	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa D Rentowność majątku trwałego klasa D Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa D
Handel	
Rentowność majątku trwałego klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa D Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa E Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa F Mikroklimat administracja klasa F Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa D Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa E
Turystyka	
Rentowność majątku trwałego klasa C Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa A	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa E Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E

	Mikroklimat administracja klasa E Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa F
Działalność profesjonalna naukowa i techniczna	
Rentowność majątku trwałego klasa B Produktywność pracy przedsiębiorstw klasa B	Mikroklimat zasoby pracy klasa F Mikroklimat infrastruktura techniczna klasa F Mikroklimat infrastruktura społeczna klasa F Mikroklimat społeczny klasa F Mikroklimat rynkowy klasa E Mikroklimat administracja klasa F Mikroklimat innowacyjność klasa F Samofinansowanie jst klasa F Nakłady inwestycyjne klasa D

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań Instytutu Przedsiębiorstwa SGH.

Podsumowanie

Lokomotywami rozwoju województwa świętokrzyskiego są Kielce oraz powiaty: skarżyski, ostrowiecki i staszowski, jak również powstałe w tym regionie specjalne strefy ekonomiczne.

W związku z konkurencyjnością średnich i dużych przedsiębiorstw województwo jest predestynowane do tworzenia **klastrów międzyregionalnych**, zwłaszcza w takich sektorach, jak: produkcja artykułów spożywczych (szczególnie: wytwarzanie wyrobów mleczarskich, produkcja wyrobów piekarskich i mącznych), produkcja odzieży, produkcja urządzeń elektrycznych, produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli, produkcja ceramicznych materiałów budowlanych produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych, produkcja zbiorników, cystern i pojemników metalowych.

Może także rozwijać **inteligentne specjalizacje** na bazie konkurencyjnych dużych i średnich przedsiębiorstw **w sektorach średnio-wysokiej techniki**: produkcja urządzeń elektrycznych, produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli, a także **w sektorach niskiej techniki**: produkcja artykułów spożywczych, produkcja odzieży. Województwo cechuje także konkurencyjność średnich i dużych przedsiębiorstw z sektora **usług rynkowych opartych na wiedzy**, takich jak: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne, działalność detektywistyczna i ochroniarska.

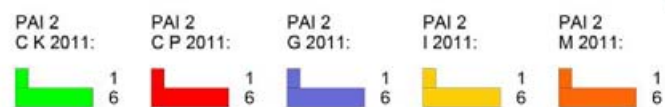
ANEKS

Rysunek 1. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna dla gospodarki narodowej w 2011

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna sekcje wg PKD C G I M

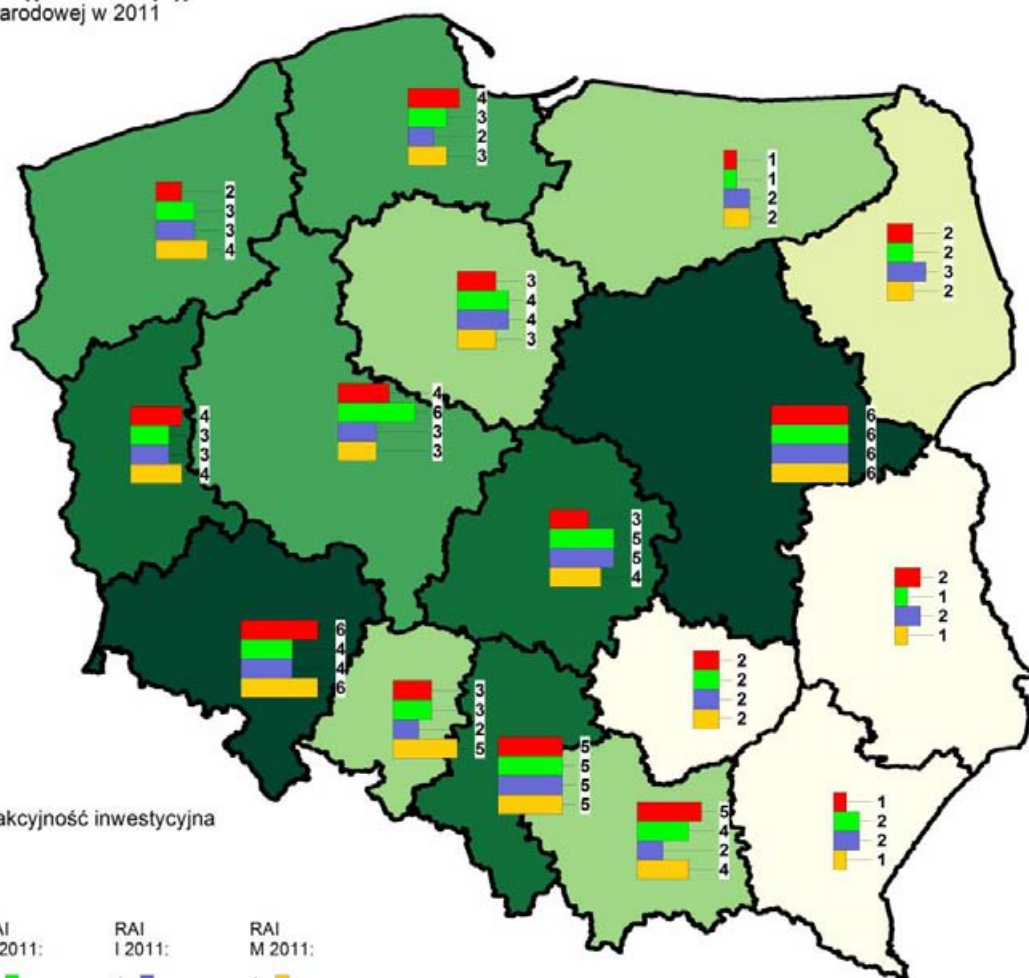
Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna województw w Polsce w podziale na podstawowe sekcje gospodarcze

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna dla gospodarki narodowej w 2011

- klasa F
- klasa E
- klasa D
- klasa C
- klasa B
- klasa A

Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna sekcje wg PKD C G I M

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 1. Zbiorne zestawienie wskaźników atrakcyjności inwestycyjnej dla województw

Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	KUJAWSKO-POMORSKIE	LUBELSKIE	LUBUSKIE	ŁÓDZKIE	MAŁOPOLSKIE	MAZOWIECKIE	OPOLSKIE	PODKARPACKIE	PODLASKIE	POMORSKIE	ŚLĄSKIE	ŚWIĘTOKRZYSKIE	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	WIELKOPOLSKIE	ZACHODNIOPOMORSKIE
PAI1 GN	A	D	F	D	D	C	A	E	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 GN	A	E	F	D	C	B	A	E	D	E	B	A	F	E	B	D
RAI GN	A	D	F	B	B	D	A	D	F	E	C	B	F	D	C	C
PAI1 C	A	D	F	D	C	C	A	D	E	F	B	A	F	E	B	B
PAI2 C KAPITAŁ	A	E	F	D	D	A	A	E	C	E	A	B	F	E	B	D
PAI2 C PRACA	A	E	F	D	B	B	A	D	E	E	C	A	F	F	C	C
RAI C	A	D	E	C	D	B	A	D	F	E	C	B	E	F	C	E
PAI1 G	A	F	F	B	E	B	A	D	D	F	A	C	F	C	C	B
PAI2 G	A	D	F	D	C	C	A	D	F	E	B	A	F	E	C	C
RAI G	C	C	F	D	B	C	A	D	E	E	D	B	E	F	A	D
PAI1 I	B	E	F	C	E	B	A	E	E	E	A	C	F	C	C	A
PAI2 I	A	E	F	C	E	B	A	E	E	E	B	D	F	C	C	A
RAI I	C	C	E	D	B	E	A	E	E	D	E	B	E	E	D	D
PAI1 M	A	E	F	D	D	C	A	D	D	E	B	A	F	D	B	B
PAI2 M	A	E	E	D	D	B	A	D	C	E	B	B	F	E	B	D
RAI M	A	D	F	C	C	C	A	B	F	E	D	B	E	E	D	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. Ocena atrakcyjności na podstawie unijnego wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej PAI UE w roku 2011

	Mikroklimat Kapitał Ludzki	Mikroklimat Rynkowy	Mikroklimat Innowacyjność	Wskaźnik syntetyczny
Dolnośląskie	B	D	D	D
Kujawsko-Pomorskie	B	E	F	E
Lubelskie	B	F	E	F
Lubuskie	A	F	E	E
Łódzkie	A	E	E	E
Małopolskie	C	E	E	E
Mazowieckie	A	C	B	B
Opolskie	C	F	E	F
Podkarpackie	C	F	E	F
Podlaskie	B	F	E	F
Pomorskie	B	D	D	D
Śląskie	B	D	E	D
Świętokrzyskie	A	F	F	F
Warmińsko-Mazurskie	B	F	E	F
Wielkopolskie	A	E	E	E

Zachodniopomorskie	C	E	E	E
--------------------	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie obliczeń H. Godlewskiej-Majkowskiej i M. Czerneckiego, wykonanych w ramach realizacji badania statutowego: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów a lokalizacja przedsiębiorstwa w gospodarce globalnej* (zespół: dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska prof. SGH – kierownik badania, dr P. Bartoszczuk, dr P. Zarębski, mgr M. Typa, mgr M. Czernecki).

Tabela 3. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatów województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Powiat	PAI1_G N	PAI1_G N_klasy	PAI1_C_ klasy	PAI1_G_ klasy	PAI1_I_ klasy	PAI1_M_ klasy
Kielce	0,325	A	A	A	B	A
Powiat skarżyski	0,244	C	C	D	E	D
Powiat ostrowiecki	0,233	D	D	D	E	D
Powiat staszowski	0,230	D	D	D	E	D
Powiat starachowicki	0,219	D	D	E	E	D

Źródło: jak do tab. 1.

Tabela 4. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna gmin województwa świętokrzyskiego dla gospodarki narodowej oraz wybranych sekcji

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN_ klasy	PAI1_C_ klasy	PAI1_G_ klasy	PAI1_I_ klasy	PAI1_M_ klasy
Kunów (3)	0,190	C	C	C	B	D
Brody (2)	0,186	C	C	C	C	C
Łączna (2)	0,186	C	C	D	B	D
Masłów (2)	0,185	C	C	C	A	C
Sędziszów (3)	0,184	C	C	C	C	D
Piekoszów (2)	0,182	C	C	D	D	C
Bieliny (2)	0,182	C	C	C	C	D
Wąchock (3)	0,178	C	C	D	C	C

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2013).